

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2399

Vragen van het lid **Gerken** (SP) aan de minister van Economische Zaken en de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Van der Laan, over *kabel- en digitale televisie*. (Ingezonden 19 augustus 2005)

1

Wat is uw reactie op het bericht dat de kabelbedrijven wederom hun prijzen verhogen?¹

2

Wat is uw reactie op het bericht dat de kabelbedrijven hun afnemers dwingen over te gaan op digitale televisie, maar de kosten aan hen doorberekenen, hetzij direct, hetzij indirect?²

3

In hoeverre is er sprake van concurrentie met Digitenne en KPN wanneer de kabeltelevisie ook digitaal wordt?

4

Is de mogelijkheid van prijsregulering zoals omschreven in de mediawet (kabelwet) tevens van toepassing op digitale televisie? Zo ja, kunt u dit toelichten? Zo neen, bent u van zins hiervoor de wet te wijzigen?

5

Deelt u de mening dat de investeringen die kabelbedrijven hebben gedaan in de «upgrading» van hun netwerken teneinde deze

geschikt te maken voor digitale doorgifte voor rekening van de kabelbedrijven en hun aandeelhouders dienen te blijven voorzover zij niet terugverdiend kunnen worden uit de opbrengsten van de «nieuwe diensten» ten behoeve waarvan deze investeringen verricht zijn, en dat deze investeringen in ieder geval niet mogen worden afgewenteld op de abonnees van het analoge standaard RTV-pakket waarvoor zij niet nodig zijn? Zo neen, waarom niet?

6

Vindt u het analoge standaard RTV-pakket dat thans doorgaans 32-34 analoge tv-kanalen bevat niet eenzijdig verminderd mag worden, waardoor de toegang voor sommige groepen in de samenleving tot een pluriform RTV-pakket ernstig wordt belemmerd aangezien deze groepen zich de extra kosten van decoders – en op termijn mogelijk de extra kosten van het digitale (start-)pakket dat thans nog «gratis» wordt aangeboden – niet kunnen veroorloven? Zo neen, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen gaat u treffen?

7

Wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat de kabelbedrijven hun abonnees helderheid geven in de termijn gedurende welke het extra digitale RTV-pakket zonder bijbetaling beschikbaar zal blijven, dit in verband met de aanzienlijke investering die de consument in een of meer decoders

zal moeten doen om «digitaal» televisie te kunnen kijken en die thans genomen zal worden in de verwachting dat aan het digitale (start-)pakket ook in de toekomst geen extra kosten verbonden zullen zijn?

8

Vindt u dat kabelbedrijven hun monopolie op de televisiemarkt verder versterken? Zo ja, wat gaat u doen om dit tegen te houden? Zo neen, waarom niet?

9

Gaat u de kabel weer terug kopen? Zo neen, waarom niet? Zo ja, wanneer gaat u dit doen?

¹ Trouw, 18 augustus 2005, ««Gratis» digitale tv wordt voor kijker kostbaar» en «Kabelaars ontlopen Opta's prijsverhoging».

² Zie noot 1

Antwoord

Antwoord van minister **Brinkhorst** (Economische Zaken), mede namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Van der Laan. (Ontvangen 12 september 2005)

1 t/m 3

OPTA heeft in haar marktanalyses aangegeven dat er op dit moment en in de komende jaren onvoldoende sprake is van concurrentie tussen infrastructuren. Ook voor de komende jaren voorziet OPTA nog onvoldoende concurrentie. In dit licht dient u tevens de voorgenomen

beslissing van OPTA te zien om de eindgebruikerstarieven voor het standaardpakket te reguleren.

4

Ja. De desbetreffende bepaling (artikel 82j van de Mediawet) heeft betrekking op alle omroepnetwerken. Het maakt daarbij niet uit of de verspreiding analoog of digitaal geschiedt. In onze brief van 19 mei 2005 (II, 2004-2005, 26 643 en 27 088, nr. 62) betreffende de «aanbieding ontwerp besluiten OPTA marktanalyse omroep en voortgang acties kabelbrief» hebben de staatssecretaris van OCW en ik u bericht dat het huidige regime in de Mediawet onvoldoende aansluit bij het regime van de Telecommunicatiewet. Hoewel thans slechts een klein deel van het kabeltarief is te herleiden tot het inhoudsdeel van de kabelkosten, is het niet ondenkbaar dat dit in de toekomst anders zal zijn. Om ook het tarieftoezicht op het inhoudsdeel goed vorm te geven is een wetswijziging noodzakelijk. Deze wijziging zal zodanig geformuleerd worden dat het prijstoezicht op het inhoudsdeel het complement vormt van het in de Telecommunicatiewet geregelde prijstoezicht. Dit zal gebeuren door OPTA te belasten met toezicht op tarieven van diensten die geheel of hoofdzakelijk uit de levering van radio- en televisieprogramma's bestaan. OPTA zal hierbij, net zoals zij dit kan bij elektronische communicatiediensten, tariefmaatregelen kunnen opleggen aan aanbieders die beschikken over een aanmerkelijke marktmacht. Hiermee zullen de bezwaren tegen het hierboven bedoelde tarieftoezicht op grond van een algemene maatregel van bestuur op basis van artikel 82j van de Mediawet worden weggenomen en zal bovendien het prijstoezicht op dit terrein in één hand komen bij een college dat daarvoor goed is toegerust. Op dit moment worden deze voorstellen met voorrang uitgewerkt. De wetswijziging zal zo spoedig mogelijk dit najaar aan uw Kamer worden aangeboden. Spoedige aanvaarding van dit voorstel zal de slagvaardigheid van de toezichthouder verder vergroten. Hiermee kan beter en krachtiger toezicht op de kabelbedrijven plaatsvinden.

5

Het beoordelen van de kabeltarieven is de verantwoordelijkheid van de toezichthouders, OPTA en NMa. De voorzitter van het college van OPTA heeft hierover aangegeven dat het niet de bedoeling is dat de gewone kijker betaalt voor nieuwe vormen van betaaltelevisie en telefonie. Iemand die alleen kijkt naar zenders in het basispakket hoeft volgens OPTA niet mee te betalen voor investeringen in nieuwe diensten. Dat neemt vervolgens niet weg dat de kabelexploitant zijn winst mag aanwenden hoe hij wil. OPTA bekijkt in deze kwestie de gewogen gemiddelde kapitaalkosten. Daar bovenop mag de kabelaar een redelijke winstmarge zetten. Hoeveel dat is, hangt af van het risico dat hij loopt. Met het basispakket is dat minder dan met nieuwe televisiediensten zeker zolang een klant eigenlijk gedwongen is om een basispakket te kopen bij de kabelaar. Voor nieuwe producten mag het tarief in beginsel hoger zijn. Om te bepalen wat redelijke kosten zijn, gaat OPTA onderzoek doen bij de grootste kabelmaatschappijen. Dit onderzoek kan starten zodra de ontwerpbesluiten van kracht worden. De OPTA zal bekijken of het standaardpakket met tv-zenders dat de kabelbedrijven aanbieden, in een redelijke verhouding tot de kosten staat. Zodra de ontwerpbesluiten van OPTA van kracht zijn mogen deze grootste kabelbedrijven de dan geldende tarieven voor de levering van omroeptransmissiediensten aan eindgebruikers jaarlijks slechts verhogen met het Consumenten Prijs Index-cijfer. Deze verplichting is van kracht totdat OPTA goedkeuring heeft verleend aan het kostentoerekeningssysteem van het betreffende bedrijf.

6

Het Kabinet staat, zoals in de diverse kabelbrieven vermeld, voor een pluriform en betaalbaar programma-aanbod waarbij tegelijkertijd ruimte wordt geboden om over de kabel nieuwe en gedigitaliseerde diensten aan te bieden. De kabelbedrijven moeten volgens de Mediawet, art. 82i, tenminste vijftien televisieprogramma's en tenminste vijftientig radioprogramma's doorgeven aan alle abonnees.

De pluriformiteit daarvan is gewaarborgd met het advies van de programmeraden over de samenstelling van dit zogenaamde basispakket. Al jarenlang ontvangen de kabelabonnees (zo'n 92% van de huishoudens) een standaardpakket van doorgaans 32-34 analoge televisie- en radioprogramma's. En een groot aantal programmeraden adviseert ook over dit grotere pakket. Het zou maatschappelijk gezien dan ook een vreemd signaal zijn als kabelbedrijven zo maar de huidige pakketomvang terug zouden brengen, zeker als de prijs daarbij gelijk blijft. Ik constateer dat kabelbedrijven op zoek zijn naar een strategie voor de overgang van analoge naar digitale televisie. Dit moet ook in het belang van de consument zijn. Dat belang moet in een dergelijke strategie dan ook een prominente plaats krijgen. Ik zal met de sector in overleg treden om hierover snel meer duidelijkheid te krijgen.

7

Zoals ik hiervoor al aangaf zal ik met de sector in overleg treden om de sector te bewegen om snel duidelijkheid te verschaffen. In dit dossier staat het consumentenbelang bij mij voorop. Dat consumenten met de huidige digitale aanbiedingen van de kabelaanbieders veelal niet weten waar ze aan toe zijn vind ik een onwenselijke situatie. Door digitalisering zijn vermindering van schaarste en kwaliteitsverbetering mogelijk. Deze voordelen dienen echter niet teniet gedaan te worden door een omschakelproces dat onvoldoende rekening houdt met de belangen van de consumenten.

8

De meeste consumenten kijken al televisie via de kabel. Van een verdere versterking van het monopolie zal dus waarschijnlijk geen sprake zijn. De kabelbedrijven zijn in hun eigen regio's over het algemeen al zeer dominant. Juist daarom treed ik op deze markt ook actief op. Zo heb ik de OPTA en de NMa de bevoegdheden in handen gegeven om waar nodig op te treden. Verder heb ik de Telecommunicatiewet aangepast aan Europese regelgeving en op basis van deze wet heeft de OPTA marktonderzoek verricht en

maatregelen voorgesteld. Daarnaast doet de NMa op basis van de Mededingingswet diepgaand onderzoek naar mogelijk misbruik van hun machtspositie door de kabelbedrijven UPC en Casema. De NMa heeft mij bericht in september haar bevindingen openbaar te zullen maken. Ik heb mij ervan verzekerd dat de OPTA en NMa bij hun onderzoeksactiviteiten grote voortvarendheid betrachten.

9

Van terugkopen kan geen sprake zijn. Het zijn de gemeenten geweest die de netwerken verkocht hebben. Het primaat voor de ontwikkeling van netwerken ligt ook bij marktpartijen in deze sector. Het beleid van dit Kabinet richt zich op het creëren van de juiste randvoorwaarden en het verbeteren van de werking van de markten voor elektronische communicatie-infrastructuur, waaronder ook de doorgifte van televisiesignalen. Bevordering van de concurrentie – o.a. door een sterk toezicht en krachtig overheidsbeleid – heeft, zoals ik hiervoor al aangaf, mijn volle aandacht.